

§ 19

KS 2023/0496

Tilläggsanslag till utbildningsnämndens budget 2024

Ärende

Utbildningsnämnden har inkommit med en hemställan om ett tilläggsanslag till utbildningsnämndens budget för 2024 på 15,0 miljoner kronor.

Tilläggsanslaget föreslås finansiera en höjning av skolpengen i förskoleklass, årskurserna 1–5 och årskurs 6 med ytterligare cirka 6 procent jämfört med beslutad budget 2024. Det innebär en total höjning av grundskolepengen för dessa årskurser med cirka 11,1 procent för 2024. Med förslaget ökar verksamhetens nettokostnad i kommunens budgeterade resultaträkning med motsvarande belopp, 15,0 miljoner kronor.

Förslaget finansieras genom att det budgeterade årets resultat minskar med motsvarande belopp, från 34,3 miljoner kronor till 19,3 miljoner kronor.

Den senaste skatteprognosen, som kom den 28 december 2023, innebär en minskning av kommunens skatteintäkter (netto) med cirka 22,1 miljoner kronor mot budget. Det budgeterade årets resultat minskar således från 19,3 miljoner kronor till minus 2,8 miljoner kronor.

Det är tillåtet för en kommun att budgetera med ett minus om resultatutjämningsreserven (RuR) används. RuR:en får enbart användas för att täcka upp ett negativt resultat i förhållande till balanskravet och nå max ett nollresultat. Det innebär att årets resultat blir oförändrat, medan resultat enligt balanskravet blir noll (0) miljoner kronor efter att RuR:en har tagits i anspråk.

Förslaget om tilläggsanslag till driftbudgeten är förenligt med bestämmelserna i kommunens riktlinjer för ekonomistyrning under förutsättning att de finansiella målen (indikatorerna) kan uppnås innevarande budgetår. Alla finansiella mål kan uppnås efter förslaget om tilläggsanslaget förutom resultat enligt balanskravet om 1 procent. Denna finansiella indikator kommer inte att uppfyllas och därför föreslår kommunledningskontoret att kommunfullmäktige ändrar resultat enligt balanskravet från 1 procent till noll (0) procent.

Kommunledningskontorets förslag till beslut

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden tilläggsanslag om 15,0 miljoner kronor för år 2024. Utbildningsnämndens nya totala driftanslag ökar från 989,2 miljoner kronor till 1 004,2 miljoner kronor.
2. Kommunfullmäktige beslutar att tilläggsanslaget om 15,0 miljoner kronor ska finansiera en höjning av bidragsbelopp (peng) för förskoleklass, årskurserna 1–5 och årskurs 6.

Kommunstyrelsen

3. Kommunfullmäktige fastställer att verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 253,5 miljoner kronor 2024 och finansieras med skatteintäkter (netto).
4. Kommunfullmäktige fastställer att skatteintäkter (netto) budgeteras uppgå till 2 293,7 miljoner kronor.
5. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat budgeteras till minus 2,8 miljoner kronor.
6. Kommunfullmäktige beslutar att använda resultatutjämningsreserven om utfallet av årets resultat 2024 blir negativt.
7. Kommunfullmäktige beslutar att ändra den finansiella indikatorn, resultat enligt balanskrav för 2024, från 1 procent till 0 procent.

Yrkanden

Ordförande Hanna Bocander (M) yrkar i enlighet med förvaltningens förslag.

Siv Sahlström (C) yrkar att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar omdisponera medel på så sätt att utbildningsnämnden tilldelas 15 miljoner kronor och att tilldelningen till tekniska nämnden minskas med 15 miljoner kronor i enlighet med Danderydscenterns förslag i budgetbehandlingen.

Proposition

Ordförande Hanna Bocander (M) ställer proposition på ställda yrkanden och finner att kommunstyrelsen bifaller hennes eget yrkande.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden tilläggsanslag om 15,0 miljoner kronor för år 2024. Utbildningsnämndens nya totala driftanslag ökar från 989,2 miljoner kronor till 1 004,2 miljoner kronor.
2. Kommunfullmäktige beslutar att tilläggsanslaget om 15,0 miljoner kronor ska finansiera en höjning av bidragsbelopp (peng) för förskoleklass, årskurserna 1–5 och årskurs 6.
3. Kommunfullmäktige fastställer att verksamhetens nettokostnad budgeteras uppgå till 2 253,5 miljoner kronor 2024 och finansieras med skatteintäkter (netto).
4. Kommunfullmäktige fastställer att skatteintäkter (netto) budgeteras uppgå till 2 293,7 miljoner kronor.
5. Kommunfullmäktige fastställer att årets resultat budgeteras till minus 2,8 miljoner kronor.
6. Kommunfullmäktige beslutar att använda resultatutjämningsreserven om utfallet av årets resultat 2024 blir negativt.

Kommunstyrelsen

7. Kommunfullmäktige beslutar att ändra den finansiella indikatorn, resultat enligt balanskrav för 2024, från 1 procent till 0 procent.

Reservationer

Kristin Eriksson (C), Christian Ljungdahl (C), Siv Sahlström (C) och Patrik Nimmerstam (C) reserverar sig till förmån för Kristin Erikssons yrkande.

Carolin Robson (MP) reserverar sig mot beslutet. Reservationen utvecklas skriftligt i bilaga.

RESERVATION

Kommunstyrelsen 2024-01-08 Tilläggsanslag till utbildningsnämndens budget 2024 (KS2023/0496) - ärendet saknas på kallelsen

Miljöpartiet reserverar sig mot ärendets handläggning och mot att underlaget för beslut är bristfälligt och motsägelsefullt. Vi reserverar oss *inte* mot att kommunfullmäktige anvisar utbildningsnämnden ett tilläggsanslag om 15,0 mnkr för år 2024.

Majoriteten röstade emot Miljöpartiets yrkanden i budgetfullmäktige om tilläggsanslag till utbildningsnämndens budget 2024. Vi krävde att kommunstyrelsen skulle beakta revisorernas påpekanden *att* det ekonomiska underskottet i utbildningsnämnden tyder på att resurstilldelningen inte sker utifrån realistiska underlag, *att* det råder en obalans mellan krav, resurser och besparingsåtgärder samt *att* kommunstyrelsen ska analysera vad de implicita besparingskraven inneburit för förskola/skola. Miljöpartiet reserverade sig skriftligt mot majoritetens beslut att avslå våra budgetyrkanden som grundar sig på de rekommendationer som revisorerna lämnat till kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens ordförande Hanna Bocander har i rubricerade ärende den 7 januari via e-post till styrelsens ledamöter skrivit "Det har tillkommit ett nytt ärende i morgondagens KS". Två dokument bifogas, det ena daterat den 27 december, dvs elva dagar tidigare och det andra daterat den 2 januari, dvs 5 dagar tidigare:

1. Tjänsteutlåtande *Tilläggsanslag till utbildningsnämndens budget 2024* på fyra sidor och daterat 2024-01-02, signerat av kommundirektör Johan Lindberg och ekonomichef Björn Wallgren (KS 2023/0496)
2. Delegationsbeslut *Hemställan om tilläggsanslag till utbildningsnämndens budget 2024* daterat 2023-12-27, signerat av utbildningsnämndens ordförande Ulla Hurtig Nielsen (UN 2023/1177)

Vid kommunstyrelsens sammanträde den 8 januari protesterade jag mot att det nytillkomna ärendet inte fanns med i handlingarna under den formella kallelsen på kommunens hemsida. Den 14 januari saknas ärendet fortfarande med följd att korrekt information om ärendet saknas på hemsidan. Under den sk informella kallelsen finns emellertid ett tjänsteärende med samma rubrik som under punkt 1 ovan men med annat datum och innehållande annan text (se ärende 19). Ärende 19 på den formella dagordningen handlar om tillsyn om åtgärder mot förening från fartyg.

Inför justering av kommunstyrelsens protokoll den 15 januari saknas således väsentliga uppgifter. De handlingar jag haft att tillgå för att kunna lämna en skriftlig reservation är de två bilagorna som Hanna Bocander skickat via epost den 7 januari daterade 2024-01-02 respektive 2023-12-27 (punkt 1 och 2 ovan).

Bakgrund

Utbildningsnämnden beslutade 2023-12-13, punkt 5 (UN 2023/1177) att inte begära ett tilläggsanslag för budgetåret 2024 för att höja skolpengen. Nämndens ordförande Ulla Hurtig Nielsen har enligt voteringsresultatet röstat nej till att begära tilläggsanslag för budgetåret 2024 för att höja skolpengen.

Två veckor senare, 2023-12-27 har ordförande Ulla Hurtig Nielsen, med ett nämndbeslut emot sig, fattat ett delegationsbeslut om att begära ett tilläggsanslag för budget 2024 med syfte att finansiera en höjning av skolpengen. Ulla Hurtig Nielsen går därmed emot det som nämnden två veckor tidigare har avslagit. Utöver detta har Ulla Hurtig Nielsen undanhållit delegationsbeslutet för utbildningsnämnden. Det var först genom Hanna Bocanders e-post på kvällen söndagen den 7 januari som kommunstyrelsens gruppledare dels fick information om att ett delegationsbeslut om ett tilläggsanslag till utbildningsnämnden hade fattats den 27 december och dels fick information om att kommunledningskontoret i ett tjänsteutlåtande den 2 januari rekommenderat kommunstyrelsen att anvisa utbildningsnämnden det begärda tilläggsanslaget.

Miljöpartiet anser handläggningsförfarandet som förevarit inte är förenligt med regelverket. Vi anser att skolfrågan som är mandatperiodens viktigaste fråga inte kan handläggas med ett så bristfälligt och motsägelsefullt underlag. Vi anser skolfrågan är så dåligt utredd att det medfört brister i förutsättningarna för en opartisk bedömning.

Miljöpartiet anser att utbildningsnämndens underskott är skapat av majoriteten genom den sk hyresmodellen som år efter år tvingat kommunala skolor att använda skolpengen till hyra i stället för skolverksamhet som den är avsedd för. Vi anser att förutsättningarna ska vara likvärdiga och då ska samtliga hyresgäster behandlas lika avseende hyressättning. Vi kräver en hyresmodell som är likvärdig och transparent innebärande att samtliga hyresavtal i kommunens ska redovisas. Vare sig hyresobjekt, analys, hyresavtal, kvadratmeterytor eller årshyror har redovisats med följd att vissa privata skolor fått fördelar som andra skolor inte har fått.

Skolföräldrar har i ett Öppet brev till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige skrivit

att "utredningen uppvisar stora brister ur demokratisk synpunkt, särskilt i ljuset av att en viss friskola har gynnats"

att utredningen uppvisar missvisande information om skolpengens utveckling, elevunderlag, kapacitetsbehov, tomma skolplatser, tappad köpkraft

att det varit en utredningsprocess bakom stängda dörrar utan dialog med vare sig skolföräldrar, skolpersonal eller politiker

att det varit en jävsituation hos kommunstyrelsens ordförande, KSO "vars familjemedlem är VD och ägare av Danderyds Enskilda Skola (som bl a driver Elverket..)

att "extra anmärkningsvärt är det därför att KSO deltagit som ordförande i KSAO när skolutredningen diskuterats så sent som fram till 18 september 2023"

Miljöpartiet anser att misstankar om jäv ska granskas och att misstankar om gynnande av enskilda näringsidkare ska granskas.

Miljöpartiet anser att M, L och Kd hantering av förskolan och skolan är dysfunktionell, kostnadsdrivande och kvalitet sänkande. Att sänka skatten i stället för att prioritera kommunens kärnverksamheter visar en bristande insikt om att arbetet görs på uppdrag av Danderydsborna. Vi anser att hyresmodellen gjort det omöjligt för kommunala skolor att få en ekonomi i balans - det är inte rimligt att anställning av behöriga lärare spräcker en skolas budget. Vi anser att majoritetens besparingshets för att sänka skatten får allvarliga konsekvenser för kvaliteten i undervisningen.

Miljöpartiet ställer sig bakom föräldrar, lärare och rektorer som vill att vi politiker ska fatta beslut utifrån barnens perspektiv. Vi uppmanar majoriteten att lyssna på skolpersonalens och lärarfackens protester. Vi vill att det görs en regelrätt barnkonsekvensanalys av hur skolutredningen påverkar Danderyds skolbarn.

2024-01-14

Carolin Robson